

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 63 din data de 20.01.2021

Dosar nr: 421/2020

Petiția nr: 3501/12.06.2020

Petent:

Reclamat:

Obiect: petentul reclamă faptul că, în contextul Covid 19, se vor deschide în prima etapă, numai grădinițele și creșele particulare

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și adresa petentului

1.

I. 2. Numele și adresa părții reclamate

2.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul reclamă faptul că, în contextul Covid 19, se vor deschide în prima etapă, numai grădinițele și creșele particulare.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate cu respectarea măsurilor impuse de starea de alertă, prin comunicarea unor adrese în care se preciza posibilitatea părților de a-și exprima acordul în sensul trimiterii punctelor de vedere în scris, iar părții reclamate i-a fost comunicat un exemplar al petiției în vederea posibilității formulării apărărilor.

6. Partea reclamată și-a formulat în scris punctul de vedere și l-a depus la dosar.

7. Punctul de vedere depus de partea reclamată a fost comunicat petentului în vederea depunerii de concluzii scrise. Petentul nu a depus concluzii scrise la dosar.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 3501/12.06.2020** și înscrisuri petentul arată următoarele aspecte relevante:

- este tatăl unui copil minor în vârstă de 3 ani și o lună, înscris la creșa de stat din București sector 4 și solicită constatarea discriminării și sancționarea contravențiilor prevăzute de art. 10 lit. h, art. 11 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 săvârșite la data de 09.06.2020 de către Președintele României, , precum și obligarea părții care a săvârșit fapta să publice în mass-media scuze publice, precum și un rezumat al hotărârii prin care se constată săvârșirea contravențiilor, precum și orice măsură necesară pentru înlăturarea acestei fapte;

- în data de 09.06.2020, într-o declarație de presă, președintele Iohannis a făcut afirmații grave, anunțând luarea unor măsuri discriminatorii, respectiv: “Pentru a veni în sprijinul părinților care vor lucra și vor trebui să meargă la serviciu și în perioada vacanțelor școlare, va fi posibilă, nu obligatorie, după 15 iunie, redeschiderea after-school-urilor, grădinițelor, a creșelor private”;

- alegațiile Președintelui României conțin ca atare o declarație implicită defăimătoare la adresa părinților ce vor lucra și vor trebui să meargă la serviciu și în perioada vacanței școlare, dar care au înscris copii în creșe publice, o măsură de neacordare facilități acestui grup de părinți, precum și o măsură anunțată cu înalt grad de discriminare la adresa copiilor înscrisi în creșe din mediul public (ce vor rămâne închise și după 15 iunie) față de cei din mediul privat;

- petentul este părinte al unui copil de 3 ani înscris la creșa de stat din București, sector 4; în mod normal programul de lucru al creșelor (astfel aprobat și de MEC) este acela până la începutul lunii august, deci cuprinzând și luna iulie, tocmai pentru a veni în sprijinul părinților;

- petentul arată că în anul 2020 programul unităților de educație, inclusiv al creșelor, a fost suspendat pe perioada stării de urgență; însă, conform celor afirmate de Președintele României la 09.06.2020, după 15 iunie se vor redeschide creșele private, dar nu și cele publice (ce de altfel reprezintă marea majoritate);

- este de neînțeles decizia anunțată de Președinte în condițiile în care este cunoscut că infrastructura (clădirile, curțile) creșelor private este una rudimentară, insuficientă (clădirile sunt dotate cu spații foarte mici), ce nu respectă prevederile legale și incomparabilă creșelor din sistemul public unde spațiile claselor sunt foarte largi, iar în condițiile actuale în care trebuie asigurată distanțarea socială ar fi singurele ce respectă prescripțiile sanitare; însă, în mod total nedrept și injust, tocmai creșele din sistemul public ce asigură spațiul generos conform legii și prevederilor OMS rămân închise, fiind deschise doar cele private ce sunt foarte mici și înghesuite;

- este o măsură ce răspunde intereselor pecuniare ale mediului privat, în disprețul celorlalte creșe din sistemul public;

- există un tratament diferențiat manifestat prin deosebirea mediului privat de cel public, există un criteriu de discriminare potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. În cazul

de față este vorba de categoria socială, respectiv a părinților care își au copiii înscriși în sistemul public, față de părinții ce au preferat instituțiile private, cât și criteriul titularului dreptului de proprietate asupra creșelor (privat vs stat);

- tratamentul diferențiat are drept scop sau și efect restrângerea dreptului de a beneficia de educația antepreșcolară de către copiii înscriși în creșele publice, față de cei din sistemul privat, în condiții de egalitate a dreptului la educație recunoscut de lege și de Constituție;

- tratamentul diferențiat nu este justificat obiectiv de niciun scop legitim, ba mai mult decât atât, creșele din sistemul public (astfel discriminate) prezintă condiții mult mai bune și mai adecvate din punct de vedere al infrastructurii (deținând imobile cu spații mult mai largi) în condițiile necesității asigurării imperativului distanțării sociale. Deci, această discriminare între creșele din sistemul privat, ce s-ar deschide de la 15 iunie, spre deosebire de cele din sistemul public este complet nejustificată, contrară art. 4 alin. 2 și art. 16 din Constituție;

- discriminarea este între părinți, o discriminare socială majoră, fiind preferați la acordarea acestui sprijin părinții copiilor înscriși la creșe private, fiind uitați, înlăturați de la măsura de sprijin părinții ai căror copii sunt înscriși la creșe de stat, aceștia din urmă fiind practic considerați de Președintele României ca niște indivizi nemuncitori ce nu merită sprijinul deschiderii creșelor pe timp de vară;

- discriminarea este și între copii, născându-se inechități inacceptabile între copii, bazate pe forma diferită de proprietate a instituțiilor de educație timpurie (stat vs privat), absolut revoltătoare, ca atare se încalcă art. 16 din Constituție privind egalitatea dintre cetățeni, precum și lipsa discriminării potrivit art. 4 alin. 2 din Constituție (discriminare bazată pe avere și stat vs privat);

- este încălcat accesul la educație, petentul solicitând constatarea săvârșirii faptei de discriminare și sancționarea acesteia.

Sușținerile părții reclamate

9. Partea reclamată depune la dosar punctul de vedere înregistrat la CNCD cu nr. 4646/30.07.2020 prin care arată următoarele:

- la data de 09.06.2020, prin cele afirmate în cadrul declarației susținute, Președintele României, , nu a săvârșit nicio faptă de discriminare, respectiv nu a săvârșit contravenția prevăzută de art. 15 din O.G. nr. 137/2000, pe cale de consecință, petiția formulate trebuie respinsă;

- partea reclamată este de acord cu soluționarea speței în lipsă;

- Președintele României beneficiază de imunitate pe perioada exercitării mandatului; a atrage răspunderea civilă a Președintelui pentru declarații politice ce țin direct de exercitarea mandatului echivalează cu înlăturarea unei garanții procesuale absolute și, în mod implicit, cu nesocotirea Legii fundamentale; așadar, este evident că în speța de față nu se poate ajunge la fondul cauzei fără să fie încălcată Constituția și jurisprudența instanței constituționale;

- pe fondul cauzei, partea reclamată solicită respingerea petiției ca nefondată;

- în realitate, situația de discriminare pe care o reclamă petentul nu există deoarece, pe de o parte, în declarația care reprezintă obiectul plângerii măsurile de relaxare prezentate sunt cu

titlu de exemplu, iar pe de altă parte, prin dispozițiile H.G. nr. 465/2020, coroborate cu Ordinul nr. 1076/4518/3936/2020 din 12 iunie 2020, s-a decis redeschiderea creșelor, grădinițelor și afterschool-urilor, începând cu data de 15 iunie 2020 (fără a se face vreo deosebire între cele private și cele din sistemul public);

- declarația nu are caracter discriminatoriu, aceasta nu a avut și nu poate să aibă ca scop restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice;

- scopul urmărit de către Președintele României prin declarația din data de 09.06.2020 l-a constituit informarea cetățenilor cu privire la un subiect de interes național, respective cu privire la o serie de posibile măsuri de relaxare, în sensul ridicării unora dintre restricțiile impuse în contextul răspândirii virusului SARS-CoV2;

- o faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, însă în speță, această atingere nu poate fi dovedită deoarece nu există drepturi afectate ca efect al declarațiilor Președintelui României întrucât, începând cu data de 15 iunie 2020, s-a decis redeschiderea creșelor, grădinițelor și afterschool-urilor, indiferent dacă acestea sunt de stat sau private;

- în speță nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare;

- petiția nu evidențiază niciun element de fapt care ar permite, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament factual de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat vreunei categorii/grup de persoane, în raport cu persoane aflate în situații analoge, din cauza unui criteriu determinat și care au avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de lege în beneficiul lor;

- declarația a fost făcută în cadrul unui discurs politic și se încadrează în limitele libertății de exprimare, neputând constitui faptă de discriminare;

- nu există legătură de cauzalitate între pretinsa faptă de discriminare și urmările acesteia;

- fapta nu a fost săvârșită cu vinovăție;

- comportamentul manifestat în public de Președinte nu se încadrează în ipoteza avută în vedere de art. 15 din O.G. nr. 137/2000;

- petentul își întemeiază demersul pe o serie de interpretări forțate, cu un profund caracter subiectiv;

- petentul nu a fost afectat deoarece atât pentru creșele private, cât și pentru creșele de stat s-a creat cadrul legislativ privind redeschiderea acestora începând cu data de 15 iunie. Potrivit Comunicatului de presă din data de 16.06.2020, Primăria Sectorului 4 a anunțat redeschiderea creșelor și grădinițelor de stat aflate în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului;

- nu se poate reține existența unei deosebiri, excluderi sau restricții cu privire la drepturile părinților ai căror copii sunt înscriși la creșe de stat față de cele ale părinților ai căror copii sunt înscriși la creșe private;

- Președintele României nu a urmărit să aducă vreo jignire demnității unei anumite categorii de părinți, așa cum pretinde petentul;

- partea reclamată solicită să se constate că fapta sesizată de petent nu întrunește elementele constitutive prevăzute de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000 și se încadrează în limitele libertății de exprimare; pe care de consecință petiția trebuie respinsă ca neîntemeiată.

V. Motivele de fapt și de drept

10. Colegiul director constată că reclamatul, în calitate de președinte, la data de 09.06.2020 a vorbit despre măsurile luate ca efect al scăderii numărului de persoane infectate cu COVID-19, între altele a specificat redeschiderea after-school-urilor, grădinițelor, a creșelor private după vacanța școlară. Nu putea vorbi de redeschiderea școlilor de stat, din moment ce urma perioada de vacanță în care cadrele didactice au fost programate pentru concediu, iar dreptul la concediu nu poate fi limitat. Creșele de stat însă, unde nu există vacanță școlară, au fost deschise.

11. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

12. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

13. Colegiul director constată că drepturile petentului nu au fost atinse, din moment ce creșele de stat au fost deschise. Președintele României nu are obligația de a citi norme juridice în integralitatea lor, poate selecta cu titlu de exemplu unele părți pe care le consideră mai relevante. Afirmația nu a fost de natură să afecteze dreptul la demnitate al persoanelor care utilizează sectorul de stat în educație.

14. În consecință, fapta sesizată nu reprezintă discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Fapta sesizată nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**; 2.
- O copie a prezentei hotărâri se comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări din data de 20.01.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru (online), GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru (online), LAZĂR MARIA – Membru (online), MOȚA MARIA – Membru (online), OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru (online)

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 22.01.2021

Motivată: A.S. (pct. 1-9)
Haller István (pct. 10-14)
Tehnoredactată: A.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.